

Jezus volgen op zijn weg; de grondtonen van discipelschap

Marcus 8:22-10:52

Volgen en leren is constante in Marcus en behoort tot de kern: 2:13-15; 3:35-4:2; 6:1-2, 6b, 34; 10:1.

Het woord discipel (*leerling!*) komt in de vier evangeliën wel 240 keer voor. De 12 discipelen als gemeenschap rondom Jezus vormen de proto-gemeente (3:14). In Handelingen worden de gelovigen consequent leerlingen genoemd (27x), zie bv. Hand. 6:1, 2, 7 en 11:23-26.

Het leren geschiedt door het *volgen* van de Meester en het *horen* naar en *doen* van wat Hij zegt. Het diepste verlangen van de discipel is *te worden als zijn Meester* (Mat. 10:24-25; vgl. Rom. 8:29; Gal. 4:19).

Twee complicaties bij Jezus' optreden in Galilea:

(1) de tegenstanders die hem uit de weg willen ruimen (3:6; 14:1)

(2) de leerlingen die hem niet begrijpen. Daar is (8:21-10:52) aan gewijd en naar gestructureerd:

<i>Genezing blinde te Betsaida in twee fasen (8:22-26)</i>		
1 ^e aankondiging lijden: 8:31	Discipelen verwerpen het lijden: 8:32-33	Jezus geeft onderricht over de weg van het kruis: 8:34-38
2 ^e aankondiging: 9:30-31	Discipelen maken ruzie over wie van hen het belangrijkste is: 9:33-34	Jezus geeft onderricht over de minste als belangrijkste: 9:35-37
3 ^e aankondiging: 10:32-34	Discipelen discussiëren over wie naast Jezus mogen zitten: 10:35-41	Jezus legt uit dat het draait om dienstbaarheid: 10:42-45
<i>Genezing Bartimeüs buiten Jericho (10:46-52)</i>		

Alle drie aankondigingen vinden plaats 'op de weg' (8:27; 9:30-31; 10:32)! Het is een *leerroute*.

Tevens vertraging. Na 40x 'terstond' (*euthus*), in 2^e helft boek nog maar 10x.

Leerlingen falen steeds: 4:13; 4:40-41; 6:50-52; 7:18; 8:17-21 (Jer. 5:21). Let op de sandwich van de twee genezingen van een *blinde!*

Bartimeüs is contrastfiguur, zie ook de weduwe (12:41-44), vrouw die Jezus zalft (14:3-9), man met de kruik (14:13), Simon van Cyrene (15:21), Jozef van Arimatea (15:43-46), Syro-Fenicische (7:24-30).

Bij de leerlingen gaat het moeizamer: 9:14-19, 23; 10:13-16 (9:36-37).

Middendeel begint met Petrus 'als Satan' en eindigt met Joh en Jak die links en rechts willen zitten.

N.B.: Het laatste dat we over de leerlingen lezen is 14:50.

Wat leren we over Jezus volgen in 8:22-10:52? Zijn verhaal = hun verhaal; hun verhaal wordt gevormd en gekarakteriseerd door zijn verhaal: 8:34-35; 9:35; 10:42-45.

Jezelf verloochenen en je kruis opnemen

Het gaat om de 'winst' van het 'verliezen'. Je verloochent jezelf, juist om je (ware) zelf te vinden!

'De bijbelse boodschap haalt nooit een streep door onze persoon, maar zet altijd een streep *onder* onze persoon. De christelijke zelfverloochening is dan ook, dat we ons bewust worden, hoe belangrijk we zijn – voor anderen. Zelfverloochening is nooit het onszelf aan de kant zetten, alsof we niets betekenen.

Zelfverloochening is altijd het onszelf dienstbaar maken aan anderen met wat we betekenen'.

(In: J.P. Versteeg, *Neem er de tijd voor*, p. 37)

Zichzelf verloochenen staat t.o. Jezus verloochenen (vers 38!) Vervolging is weerkerend thema: 4:17, 8:34-38; 10:38-39, 13:11-13. Zelfs al in 1:14 en 6:14-29.

Misverstanden rond 'je kruis dragen':

- A. 'Elk huis draagt zijn kruis'. Dit gaat over de zorgen en moeiten van het leven *die alle mensen treffen*.
- B. Een kruis (van lijden, martelaarschap) dat ons wordt *opgelegd*. Maar de tekst spreekt over *zelf* je kruis opnemen. Het gaat niet om iets dat ons *passief* wordt opgelegd, maar dat we zelf *actief* op ons nemen.

Wie een kruis droeg, was op weg naar de plaats van executie. Kruisdragen betekent dus:

- bereidheid om te sterven voor de zaak van Christus
- bereidheid om het 'vlees' te kruisigen (Gal. 5:24)
- bereidheid om de weg/de mentaliteit van het kruis als levensstijl te aanvaarden

Het kruis is niet alleen een weg *tot* God, maar ook een weg *om te gaan*. Een kerk die het kruis predikt, moet het kruis ook dragen. Kruis is sleutel tot het wezen van God en tot het patroon van een christelijke levensstijl. Vgl. Openb. 5:5-7; Fil. 2:1-11; 1 Petr. 3:13-18. 'Zo mag het bij jullie niet gaan' (10:43).

Het evangelie kost niets, discipelschap alles. Christen *worden* is een gunst, christen *zijn* is een kunst.

De spanning daarvan is overal voelbaar, bijv. ook in 10:17-31. Alsof je in een spiegel kijkt! Idem 10:37.

'Ik ben bang dat we de navolging van Christus veel te eenvoudig afschilderen in onze kerken. Ik krijg vaak de indruk dat het helemaal niet om Jezus gaat, maar om de mens zelf. In het beste geval draagt die mens dan een T-shirt met het opschrift: 'Dit heerlijke leven is mede mogelijk gemaakt dankzij het bloed van JC'. Jezus als sponsor van ons autonome leven. Maar dat is volstrekt niet wat Jezus zelf leert! Navolgen en leven met Jezus kost je werkelijk alles!' (Jan Wolsheimer, *Tegen de draad*, [2012], 89)

'Onze spiritualiteit is meer *ego*-centrisch dan *theo*-centrisch. We zijn meer gericht op het cultiveren van liefdevolle ervaringen, dan op het tonen van de kracht van de liefde door zelfopofferende dienst aan onze naaste. Het moderne evangelicalisme heeft zich jammer genoeg aangepast aan onze therapeutische maatschappij, die persoonlijke vervulling tot het een en het al van het menselijk bestaan heeft gemaakt'. Bloesch noemt dit een 'eros-spiritualiteit', die bestaat uit 'het verlangen om God en zijn zegeningen te bezitten' en die staat tegenover een 'kruis-spiritualiteit', die bestaat uit 'de bereidheid God en de naaste te dienen'. (Donald Bloesch, *Christianity Today* van begin 2000)

Grondtonen discipelschap:

luisteren, leren, dienen, geven, zelfverloochening, de minste willen zijn, kruisdragen.

Bemoediging: 16:7, we mogen steeds opnieuw beginnen!